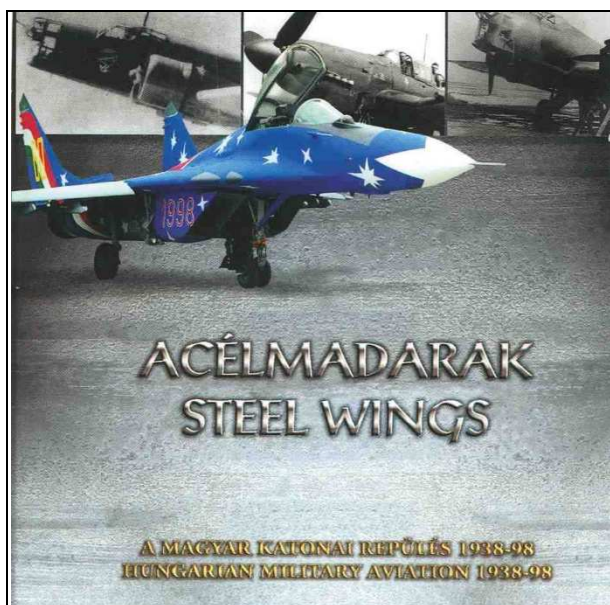

Tudomány- és technikatörténet CD-ROM-on XXVI.

Acélmadarak – A magyar katonai repülés 1938–98

Steel Wings – Hungarian military aviation 1938–98

Acélmadarak [elektronikus dok.] : a magyar katonai repülés 1938-98 = Steel wings : Hungarian military aviation 1938-98 / szerzők Gál József [et al.]. – Interaktív multimédia. – [Budapest] : Euroatlanti Stúdió, cop. 1998. – 1 CD-ROM ; 12 cm

Főcím a címképernyőről. – Működési követelmények: 1486DX, 8MB RAM, 16 bit VGA monitor (800x600 felbontás), 4xCD-ROM meghajtó, hangkártya, MS Windows 95.

Az *Euroatlanti Stúdió* kétnyelvű multimédia-alkotása a magyar légierő hatvanéves történetét mutatja be a hadrendbe állított repülőgépeken keresztül. Különleges technikatörténeti „csemege”, mivel a bemutatott gépek közül néhány típus ugyan még ma is szolgálatban van, azonban hazánk NATO-csatlakozásának következtében ezek már a jelenben is csak a múltat képviselik, s rövidesen (esetleg, ha a szerencsés körülmények megengedik) csupán a hadtörténet muzeális gyűjteményeiben láthatók majd.

A kiadvány bevezető fejezete röviden bemutatja az önálló magyar légierő megszületését, tevékenységét a második világháború végéig, az 1948 és 1956 közötti évek jellemzőit, a légierő fejlődésének csúcspontját (amikor 1953-ban 641 repülőgépből állt a fegyvernem eszközparkja), majd az 1970-es és 80-as évek fejlesztésének eredményeit, végül a rendszerváltozás utáni helyzet kialakulását.

A kiadvány gerincét a magyar katonai légierő hadereje történeti sorrendbe állított húsz repülőgépeinek, illetve helikopterének bemutatása képezi: Fiat CR-42, Reggiane RE 2000, Junkers Ju 86K, Junkers Ju 87, Focke Wulf FW 189, Messerschmidt Bf 109, Jak-9 Vércse, Il-10 Párduc, Mig-15 Fagot, Mig-17 Fresco, Mig-19 Farmer, Il-28 Beagle, Mig-21 Fishbed, Mig-23 Flogger, Szu-22 Fitter, L-39 Albatrosz, An-26 Curl, Mi-8/Mi-17 Hip, Mi-24 Hind, Mig-29 Fulcrum.

Az oldalnyi terjedelmű ismertetésekből megtudhatók a géptípus jellemzői, fegyverzete, hadrendbe állításának ideje és körülményei, alkalmazásának jelentősége, és a hadrendből történő kivonásának körülményei. Minden ismertetést két fénykép és (két kivétellel) rövid, tíz-negyven másodpercnyi, a repülőgépeket a földön és a levegőben bemutató videofelvétel illusztrál.

A kiadvány harmadik fejezete három rövid interjút tartalmaz. Az elsőben *Tobak Tibor*, második világháborús pilóta beszél a Magyar Királyi Légierő jellemzőiről, a katonai repülőgépek szemléletének sajátosságairól, a Messerschmidt gépekkel kapcsolatos személyes repülési élményeiről. A másodikban *Szepesi József* pilóta a Varsói Szerződés időszakában a hőlégsugaras, majd a szuperszonikus gépekkel (többféle Miggel) való repülésének két évtizedes tapasztalatait ismerteti. A harmadikban *Vári Gyula* pilóta az 1990-es években a legkorszerűbb gépekkel (ezen belül a Mig-29-cel) szerzett benyomásairól számol be, s elemzi a NATO-

csatlakozásnak a magyar katonai repülésre gyakorolt várható kimenetelét.

A kiadvány tartalmát egy, a 60 éves magyar légi-erőt köszöntő fejezet is gazdagítja, amelyből egyrészt a Boeing cég néhány repüléstechnikai érdekessége (kacsarotor, teljes szárny koncepció, X-36 és F/A-18 Hornet repülőgépek), másrészt a Dunai Repülőgépgyár profilja, bemutatkozása és rövid, illetve hosszú távú tervei ismerhetők meg. Mindkét részt fényképek és videofelvételek illusztrálják.

A magyar és angol nyelvű mű szerzői Gál József, Punka György, Törös István, Vincze Mária; a rend-

kívül felhasználóbarát program fejlesztője az *Enprotech Bt.*; a modern és látványosan izgalmas grafika *Ravadits Kornél* munkáját dicséri. A minimum 1486DX mikroprocesszor, 8 MB RAM, 4XCD meghajtó, hangkártya, 16 bit VGA, MS Windows 95 konfigurációt igénylő kiadványt az MH TMK Honvéd Stúdió, a Top Gun és a Manfred Warner Alapítvány támogatta. A kiadvány nem került kereskedelmi forgalomba, az érdeklődők a producer-nél, az Euroatlanti Stúdiónál férhetnek hozzá.

Árkos Iván
(BME OMIKK)